

JUMHURIYYAR MISRA TA LARABAWA

٢٦ Safar, ١٤٤١

MA'AIKATAR ADDININ MUSULUNCI

٢٥ Oktoba, ٢٠١٩

(١)

WANNAN SHI NE MUSULUNCI..

Godiya ta tabbata ga Allah Ubangijin talikai, wanda a cikin littafinsa mai girma yake cewa: ((Lallai aikata aikin alhairi yana tasowa daga nagartaccen imani ne, kuma mafin ingancin addini shi ne tsarkake zuciya saboda Allah Madaukakin Sarki shi kadai, ta yanda mutum zai aikata komai nasa domin Allah shi kadai, ba kuma tare da neman komai ba banda yardar Allah Mai girma da daukaka, da haka ne kawai Allah zai daidaita masa fahimtarsa, a sakamakon haka kuma ya riski sakon da Manzanni suka zo da shi, su kuma cigaba wajen wannan sifa ta aikata mafi kyawon ayyukan, suna masu koyi da baban Annabawa, Annabi Ibrahim (AlaiHis-Salām), saboda lallai addinin da ya zo da shi, shi ne addinin Allah, shi ne kuma addinin da a koda yausha yake tattare da gaskiya, lallai Annabi Ibrahim (AlaiHis-Salām) cibiya ne da addinin Musulunci, da Yahudanci, da Kiristanci suke haɗuwa, don haka ku bi turbasa, lallai Allah ya karrama Annabi Ibrahim (AlaiHis-Salām) ya sanya masa suna “al-Khalil”).. Ina shaida wa babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah shi kadai, ba shi da abokin tarayya.. Ina shaida cewa lallai shugabanmu, kuma Annabinmu Muhammadu, bawan Allah ne, kuma Manzonsa.. Ya Ubangiji ka yi masa salati, da aminci, shi da Alayensa da Sahabbansa baki ɗaya.

Bayan haka:

(2)

Lallai Musulunci na gaskiya shi ne mika - wuya, da biyayya da sallama al'amurra ga Allah Mai girma da buwaya, da soyayya, da bi, gami da koyi da Sayyiduna RasululLahi (SallalLahu alaiHi wa sallam), da kyawon dabi'u, da kaskantar da kai cikin tsoron Allah, da sauƙin kai, da sakin fuska wajen yin mu'amala da daukacin mutane, da kuma tausayi da jinkai, da kyakkyawan dangantaka tare da daukacin halittu, da gina fasa, da samar da cigaba, lallai Musulunci tsari ne na rayuwa da mabiyansa suke amfani da shi a dukkan yanayin da suke ciki.

Lallai Musulunci addini ne da yake kira zuwa ga gyara kai, da kuma gyara duniya, da raya duniya da addini, bai wai rusa ta da sunan addini ba, addini ne da yake kira zuwa ga rahama, da tsaro, da aminci, da zaman lafiya ga daukacin duniya, Allah Madaukakin Sarki yana cewa: **((Lallai ba mu aiko ka da sakon ba, sai domin ka zamo rahama da daukacin halittu))**.

Lallai duk wanda zai yi wa rukunna Musulunci da suka zo a Hadisin mala'ika Jibrilu (AlaiHis- Salam) lokacin da ya tambayi Annabi (SallalLahu alaiHi wa sallam) kallo na lura, musamman inda yake cewa: ya Muhammadu, mene ne Musulunci? Sai ya ce: **((Musulunci shi ne: ka shaida babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah, kuma tabbas Muhammadu Manzon Allah ne, ka kuma tsayar da Sallah, ka bayar da Zakka, ka yi Azumin watan Ramadhan, ka hajjanci dakin Allah idan ka sami dama..))**, duk wanda ya lura da wannan, zai fahimci cewa lallai rukunna na Musulunci suna taka -

(۳)

muhimmiyar - rawa wajen samar da ɗan Adam nagari, idan har ɗan Adam ya yi imani da kaɗaituwar Allah, ba shi da abokin tarayya, kuma ya yi imani da cewa lallai Shugabanmu Muhammadu (Sallallahu alaiHi wa sallam) bawan Allah ne kuma Manzonsa, zai yi iya koƙarinsa wajen tabbatar da wannan shaidawar, ta hanyar yi wa Allah biyayya, da kuma hararo Allah Maɗaukakin Sarki a cikin dukan yanayin da yake ciki, zai zamo mai bin dukan umurninsa, ya kuma nesanci dukan abubuwan da ya hana, ya kuma tsaya akan iyakan da ya iyakance, ba ya yin kasa - a - gwiwa wajen zartar da abubuwan da aka wajabta masa, ba kuma ya neman abubuwan da ba haƙƙinsa ba, haka kuma, ya yi iya abin da zai iya wajen kyautata koyi da Annabi (Sallallahu alaiHi wa sallam), yana mai yi wa mutane mu'amala kaman yanda (Sallallahu alaiHi wa sallam) yake mu'amala da su, karkashin rangwame, da jinkai, da tawali'u, da sauƙin kai.

Lallai sallah ita ce babban rukuni daga cikin rukunnan Musuluci, wadda amfaninta yake dawowa zuwa ga bawa; tana hana shi aikata alfasha, ta kuma daidaita tafiyarsa akan hanyar Allah Maɗaukakin Sarki, hakan sai ya sanya Musulmi ya rayu cikin aminci, da zaman lafiya tare da kansa, da kuma tare da daukacin al'umma, Allah Maɗaukakin Sarki yana cewa: **((Ka karanta abin da aka yi maka wahayi na Alkur'ani, ka kuma tsayar da sallah, lallai sallah tana hana alfasha, da abubuwan kyama, lallai ambaton Allah shi ne ya fi girma, Allah ya san abubuwan da kuke aikatawa))**.

(٤)

Shi kuwa bayar da zakka yana ɗauke da fuskokin imani, da ayyukan jinkai, da na mutuntaka; yana tsarkake zuciya daga damfaruwa da tarkacen duniya, ta yanda mutum zai fahimci cewa, ita dukiya hanya ce ta biyan bukatu, ba wai ita ce ƙarshen manufa ba, kuma dama ce ta yin taimakekeniya, da sada zumunci, da damuwa da abubuwan da suke damun sauran mutane, ita al'ummar Musulma ta gaskiya ba ta san wani abu wai shi son kai ba, ba kuma ta san rashin nuna damuwa da damuwar al'umma, ko zura idanu ba tare da an ɗauki matakin kawo gyara ba, shi addininmu addini ne na baiwa, da kyauta, da sadaukar da kai, da fifita wasu akan kai, ba addinin rowa, da koro, da ƙamkamo ba, shi mumuni mutum ne mai yawan baiwa, da kyauta, da karamci, a lokacin da Allah Madaukakin Sarki yake yabon al- Ansar (mutanen garin Madina) cewa ya yi: **((Su kuwa mutanen da suka sauka garin Madina, suka zamo 'yan gari, suka kuma kyautata imaninsu tun kafin waɗanda suka yi hijira su zo masu, suna son Musulman da suka yi hijira zuwa gare su, ba kuma sa jin kyashin komai a cikin zukatansu game da abubuwan da aka bai wa "al-Muhajirun" na ganimar da aka samu ba tare da an yi yaƙi, ko ɗaura dammara don yin sa ba (al-Fai'u), suna kuma gabatar da bukatun waɗanda suka yi hijira akan bukatun kawunansu, koda kuwa suna tsananin bukata. Duk wanda aka kiyaye shi -da kiyayewar Allah- daga barin tsananin kwauron zuciyarsa, to, lallai su ne suke da babban rabo cikin duk abin da suka so)).**

(e)

Haka ma Azumi, shi ma yana daidaita dabi'un Musulmi, ta hanyar dawwama wajen hararo Allah Madaukakin Sarki, yana kuma horas da shi akan hakuri, da jure wahalhalu, da daukakan ran dan Adam, da girmama shi ta hanyar kaurace wa duk abubuwan da Allah Madaukakin Sarki ba ya so. Annabinmu (Sallallahu alaiHi wa sallam) yana cewa: **(..Azumi garkuwa ne, idan ranar azuminku ya yi, kada ku yi zance batsa, kada kuma ku yi fada- fada, idan wani ya zage ku, ko ya neme ku da fada, to ku ce: mu muna azumi..)**, haka ma (Sallallahu alaiHi wa sallam) yana cewa: **(Wanda duk bai bar maganar karya, da aiki da ita ba, to babu ruwan Allah da barin cin abinci da abin sha da ya yi).**

Haka ma aikin Hajji, yana nufin mahajjanci ya lizimci tsarin rayuwa, da wasu dabi'u tun kafin hajjin nasa, da lokacin da yake gudanar da shi, da bayan kammala ayyukansa na ibadu, Allah Madaukakin Sarki yana cewa: **((Hajji na kasancewa ne a wasu watanni da kuka sani, domin dai al'amarin Hajji sananne ne a wajenku tun zamanin Annabi Ibrahim (AlaiHis-Salām), wanda shi ne: watan Shawwal, da Zul-ki'ida, da Zul-haj, duk wanda ya kuduri aniyar aikin Hajji a cikin wadannan watanni, ya kuma fara shi, to, ya kiyaye ladubbansa, cikin ladubban Hajji: lallai ne mai harama ya tsarkaka ga barin kusantar mata, da sabo na zagi, da makamantan haka, haka ma ya nesanci gardama, da ba'a tare da waninsa cikin mahajjata, ya nesanci duk wani abin da zai kai zuwa ga fada, da husuma, duka wannan saboda mahajjanci ya fita daga harami yana cikin tsarkake zuciyar, ya yi kokari matuka wajen aikata alhairi, da neman lada daga Allah, ta hanyar aikata ayyuka na gari, lallai Allah yana da**

(٧)

cikakken masaniya game da haka, zai kuma saka masa akan haka, ku yi guzuri da tsoron Allah, da bin umurninsa, da nesantar haninsa; saboda lahirarku, lallai wannan shi ne fiyayyen guzuri, ku ji tsoron Allah akan abin da kuke aikatawa, da wanda kuke bari, kamar dai yadda hakan shi ne aiki da hankali da hikima, kada ku gurbata ayyukanku da **tabban son zuciya, da neman duniya**)), an ruwaito Hadisi daga Sayyiduna Abuhuraira (Allah ya kara yarda da shi) ya ce: Na ji Annabi (Sallallahu alaiHi wa sallam) yana cewa: **(Duk wanda ya yi aikin Hajji, bai saki bakinsa wajen zancen batsa ba, bai kuma aikata fasikanci ba, to zai dawo tamkar ranar da mahaifiyarsa ta haife shi)**, haka ma dukan rukunna Musulunci suna da tasirin da yake dawowa ga al'umma da alhairai, da aminci gami da zaman lafiya.

Haka ma, lallai duk mai lura zuwa ga wannan addini namu mai tsarki, zai fahimci cewa addininmu, addini ne na kyawawan dabi'u, sakon da ya zo da shi ma ya zo da shi ne domin cika wadannan kyawawan dabi'un, Annabinmu (Sallallahu alaiHi wa sallam) yana cewa: **(An aiko ni ne domin in cika kyawawan dabi'u)**, duk inda yake akwai gaskiya, da cika alkawari, da amana, da biyayya, da sadar da zumunci, da baiwa, da kyauta, da taimako, da gwarzanta, da mutunci, da rashin cutar da mutane, da taimakon wadanda suke cikin damuwa, da bayar da tallafi ga masu nema, da yaye damuwa ga wadanda suke cikin bakin- ciki, da tausayin dabbobi, to a nan ne akwai ingantaccen Musulunci da manufofinsa.

Lallai fahimtar jauharin Musulunci, da sanin sirrorin sakonsa masu rangwame, da gane manufofinsa masu daraja, da

(Y)

kuma zartar da abubuwan da aka ganen a aikace daidai da sababbin abubuwan da suka faru a zamani, da abubuwan da zamanin yake bukata, duka wannan abubuwa ne da suka wajaba a yi su wajen fuskantar kalubalen zamani, da kuma yi wa kungiyoyin 'yan ta'adda, da masu wuce gona da iri burki, da kuma yi wa tsattsauran ra'ayi kawanya, da kuma keta kurin dakikanci, da na rashin fahimta, da ma na gubatattun fahimta, da rashin fadin zukata, da fita daga irin wannan kuncin zuwa ga fage mafi fadi, da yalwa gami da sauki, fagen da ya fi zamowa aiki da hankali da wayewa, ya kuma fi nuna basira da ganewa, ya kuma fi zartar da maslahar kasa da na mutane, da yada dabi'un mutuntaka masu girma, wadanda su ne suke tabbatar da tsaro, da aminci, da zaman lafiya, da kwanciyar hankali, da jin dadin daukacin bil'adama.

Babban abin da ya wajaba akan kowane Musulmi, ya kuma fi muhimmancin ya gabatar, shi ne: ya bayyana wa daukacin mutane fuskokin girman addinin Musulunci, ta yanda duniya gaba daya za ta fahimci cewa, lallai addinin Musulunci addini ne na zaman lafiya, da yake kira zuwa ga zaman lafiya, yake kuma girmama sha'anin zaman lafiya, ita kalmar "As-Salam" suna ne daga cikin sunayen Allah Madaukakin Sarki, mai girma da daukaka yana cewa: **((Shi ne Allah wanda babu abin bauta wa da gaskiya sai shi, ainihin mamallakin komai, cikakken da babu wata tawaya tare da shi, kubutacce ga barin abin da bai dace da shi ba, amintacce ga barin nakasa..))**, gaisuwar Musulunci ita ce: "As- Salam", mai girma da daukaka yana

(A)

cewa: ((Kada ku kuskura ku ce wa wanda ya yi maku sallama: kai ba mumini ba ne..)), haka ma, gaisuwar 'yan aljanna a cikin aljanna ita ce: "As- salam", Allah Madaukakin Sarki yana cewa: ((Mala'iku suna shiga wurinsu ta dukan kofofi suna ce masu: Amincin Allah ta tabbata a gare ku sakamakon hakurin da kuka yi, kai madallah da sakamakon gidan lahira)), haka a cikin addu'o'in da Annabi (Sallallahu alaiHi wa sallam) yake yi bayan kowace sallah yakan ce:

"اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ ، وَمِنْكَ السَّلَامُ ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ".

Lallai Musulunci addini ne da yake kiyaye dan Adam da karamarsa, ya hana yi - da - mutane, da annamimanci, yana hana hassada da kiyayya, ya hana wulakanta mutane, ya kuma hana kowace nau'i na cutarwa; shin ta hanyar magana ce, ko aiki, kai har ma da nuni, koda da yatsa ne, Allah mai girma da buwaya yana cewa: ((Ya ku wadanda kuka yi imani, kada wasu mazaje daga cikinku su yi wa wasu mazaje na daban izgilanci, mai yiwuwa ne su kasance mafiya alhairi a wurin Allah sama da masu izgilanci. Kada kuma mata muminai su yi wa wasu matan muminai izgilanci, mai yiwuwa ne wadanda aka yi masu izgilancin su fi alhairi a wurin Allah sama da masu izgilancin. Kada wani sashenku ya aibata wani sashe, kada wani daga cikinku ya kira dan uwansa da suna, ko lakabin da ba ya so, lallai a ambaci mumini da sunan fasikanci bayan ya sifantu da imani abu ne mai muni kwarai, duk wanda bai dawo daga rakiyar haka, ya bar abubuwan da aka hana ba, to lallai shi ne -shi kafai- yake zaluntar kansa da ma wasunsa)), Annabinmu (Sallallahu alaiHi wa sallam) yana

(9)

cewa: **(Wanda duk ya nuna ɗan uwansa da karfe, to kuwa mala'iku suna la'antarsa har sai ya bari, koda kuwa ɗan uwansa na uwa ɗaya uba ɗaya ne),** haka ma Annabinmu (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya hana duka, da yin zane a fuska, lokacin da (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya ga wata dabba da zane a fuskarta, sai (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya ce: **(Allah ya la'anci wanda ya yi mata zane..).**

Lokacin da aka tambayi (Sallallahu alaiHi wa sallam) game da wata mata, mai yawan azumi da kiyamullaili, kawai dai tana cutar da makwabtanta, sai (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya ce: **(Yar wuta ce),** haka ma Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) yana cewa: **(Wanda duk ya yi imani da Allah da ranar lahira, to kada ya cutar da makwabcinsa, wanda duk ya yi imani da Allah da ranar lahira, to ya girmama bakonsa, wanda duk ya yi imani da Allah da ranar lahira, to ya fadi alhairi, ko ya yi shiru).**

**Wannan kenan, ina nema wa kai na da ku gafara daga Allah
Madaukakin Sarki.**

Godiya ta tabbata ga Allah Ubangijin talikai. Ina shaidawa babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah shi kaɗai, ba shi da abokin tarayya. Ina shaida cewa lallai shugabanmu Annabi Muhammadu, bawan Allah ne kuma Manzonsa. Ya Allah ka yi masa salati da aminci da albarka, shi da Alayensa, da Sahabbansa, da duk wanda ya bi su da kyautatawa har zuwa ranar sakamako.

Ya 'yan uwa Musulmai:

Lallai Annabi (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya kafa karantarwar Musulunci masu cike da rangwame, da dabi'unsu na karamci, da ka'idajinsa masu tsarki, a cikin zukatan sahabbansa, abin da har suka zamo masu manhajin rayuwa da suke mu'amalantar daukacin mutane da su, ga Sayyiduna Ja'afar Bn Abudalib (Allah ya kara yarda da shi) nan ya tsaya a gaban an- Najjashi -Sarki Habasha-, yana bayyana masa wasu daga cikin wadannan ka'idoji, da kyawawan dabi'u, yana bayyana masa su da wani salo mai cike da kayatarwa, da kalmomi masu cike da imani da yarda da kai, yana cewa: **"Ya mai martaba Sarki, a da mu mutane ne da muke bauta wa gumaka, muna cin mushe, muna halatta abubuwan da aka haramta, muna aikata alfasha, muna yanke zumunci, muna cutar da makwabta, mai karfi a cikinmu yana danne mai rauni, a haka muke, har Allah ya aiko mana da Manzo daga cikinmu, mun san danginsa, da gaskiyarsa, da amanarsa, da kamewarsa, sai ya kira mu zuwa ga Allah; domin mu kadaita shi, mu kuma bauta masa, mu kuma kaurace wa abubuwan da mu da iyayenmu muke bauta wa maimakonsa na duwatsu da gumaka, ya kuma umurce mu da yin gaskiya wajen magana, da kiyaye amana, da sadar da zumunci, da kyautata makwabtaka, da kamewa ga barin abubuwan da aka haramta da jinana, ya kuma hana mu aikata alfasha, da zancen karya, da cin dukiyar maraya, da yi wa kamammun mata kazafi, ya**

(11)

umurce mu da mu bauta wa Allah shi kadai, kada mu hada shi da kowa, ya umurce mu da yin salah, da zakka, da azumi..”.

Lallai Musulmi na gaskiya ba ya karya, ba kuma ya algushi, ba kuma ya ha'inci.. Musulmi na gaskiya shi ne wanda mutane suka kuɓuta daga sharrin harshensa, da na hannuwansa.. Mumini na ainihi shi ne wanda mutane suka amince masa akan juninsu, da mutuncinsu, da dukiyoyinsu, da kawunansu.. Musulmi na gaskiya shi ne wanda dabi'un Musulunci suke bayyana a mu'amalolinsa, babu komai tsakaninsa da mutane sai alhairi, da biyayya.. Idan muna son mu samar da ma'anar cikakken Musulmi, ba za mu taɓa samun ma'anar da ta fi alhairi, ta kuma game komai sama da yanda Annabinmu (Sallallahu alaiHi wa sallam) ya ba shi ba, inda ya nuna cewa: shi ne wanda mutane suka kuɓuta daga sharrin harshensa, da na hannuwansa, Manzon Allah (Sallallahu alaiHi wa sallam) yana cewa: **(Shin ba na fada maku wane ne mumini ba? Shi ne wanda mutane suka aminta masa a dukiyoyinsu, da rayukansu, shi kuma Musulmi shi ne: wanda mutane suka aminta daga sharrin harshensa da hannayensa, Mujahidi kuma shi ne: wanda ya sabar wa kansa da yi wa Allah biyayya, Mai hijira kuma shi ne: wanda ya kaurace wa ayyukan kura- kurai da na zunubai).**

Lallai saƙon Musulunci, saƙo ne na jinkai, da azanci, da rangwame, da tausayi, da yalwa, da kuma rashin daskarewa, saƙo ne na hada kai, ba na rarraba kawuna ba, yana kusanto da jama'a ne, ba tarwatsa su ba, shi Musulunci gaba dayansa adalci ne, dukansa tausayi ne, da rangwame, da sauki, da mutuntaka, duk wani abu da zai tabbatar da wafannan ma'anoni masu

(۱۲)

girma, to yana kan gaba a Musulunci, duk kuma abin da zai ci-karo da su, to lallai ya ci-karo ne da Musulunci, da manufofinsa.

Ya Allah Ubangiji, muna rokon ka shiryatar da mu zuwa kyawawan ɗabi'un da babu mai shiryatarwa zuwa mafi kyawonsu sai kai.. Ka nesanta mu da munanan ɗabi'un da babu wanda zai iya nesanta mu da mafi muninsu sai kai, ka kiyaye mana kasashenmu, da 'yan kasashenmu, da sojojinmu, da 'yan sandanmu daga barin duk wani abin ki da muni.. Ya mafi tausayin masu tausayi.